

SZKOŁA
NAUK POLITYCZNYCH
W KRAKOWIE

1938/39 R.

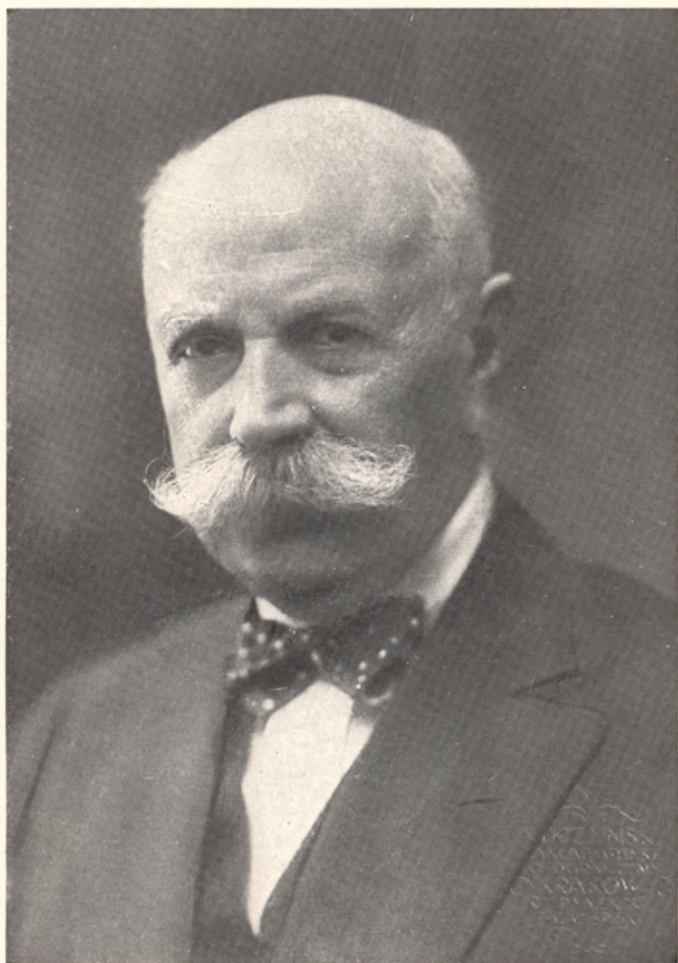

L'ÉCOLE DES SCIENCES
POLITIQUES
DE CRACOVIE

A. 1938/39

SPRAWOZDANIE
KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW
SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
W KRAKOWIE

Kolekcja
Emila Kornasia

REKTOR DR MICHAŁ HR. ROSTWOROWSKI
DYREKTOR HON. SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
WIELOLETNI KURATOR KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW
SZKOŁY N. P. W KRAKOWIE

PROFESOR DR ZYGMUNT SARNA
DYREKTOR SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
W KRAKOWIE

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. D1 nr 233/2012/CM

SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH
W KRAKOWIE

SPRAWOZDANIE

KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW
SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
ZA ROK 1937/38

WYDANE PRZEZ
ZARZĄD KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW
SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH

**Kolekcja
Emila Kornasia**

KRAKÓW 1938

NAKŁADEM KOŁA UCZNIÓW ABSOLWENTÓW SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
Drukarnia „POWŚCIĄGLIWOŚĆ I PRACA” W KRAKOWIE, UL. KAZIMIERZA W. 95.

JOZEF SZCZĘSNY WACHTEL
wiceprezes Koła Studentów i Absolwentów
Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie

CM WEK 320502

O ZNACZENIU NAUK POLITYCZNYCH W ŻYCIU PRAKTYCZNYM

Zanim będziemy mówić o znaczeniu praktycznym nauk politycznych, postarajmy się wyraźnie określić, co mamy na myśli, używając terminu „nauki polityczne”. Rozpowszechnione jest bowiem mniemanie, że nauki polityczne są teoretycznym przygotowaniem do zawodu polityka, krótko mówiąc, że pouczają „jak zostać dobrym politykiem”. Nie byłoby w tym błędu, gdyby chodziło tu o pojęcie „polityk” w najszerszym tego słowa znaczeniu; przeważnie jednak osobom używającym słowa „polityk” chodzi o najwęższe granice tego pojęcia, po prostu o polityka w znaczeniu dziennikarskim, to znaczy człowieka, który jako przedstawiciel pewnego ugrupowania politycznego bierze żywy udział w życiu publicznym i dąży ku realizacji pewnych idei czy haseł. Wywodzące się stąd określenie celu nauk politycznych jest najzupełniej błędne, ponieważ zaś wynika z fałszywie pojętego słowa „polityczny”, należy tedy zatrzymać się nieco na tym pojęciu.

Współczesne nam pojęcie „nauki polityczne” wywodzi się nie tylko od greckiego słowa „polis” (państwo), ale także niewątpliwie od prawniczego znaczenia wyrazu „polityczny” czyli „celowościowy”. Nauki bowiem polityczne w rozumieniu teorii prawa są to nauki „celowościowe”, czyli nauki o tym „co być powinno”. Dopiero gdy weźmiemy pod uwagę obydwie te znaczenia, składające się równolegle na pojęcie „polityczny”, zrozumiemy właściwy sens określenia „nauki polityczne”. Są to zatem nauki nie tylko zaznajamiające z ogółem problemów związanych z istnieniem i rozwojem nowoczesnego państwa, ale zarazem wykazujące na podstawie zarówno teorii naukowych jak i konkretnych faktów historycznych, jak należy postępować, aby osiągnąć najlepsze rezultaty w objętej nimi dziedzinie. Należy podkreślić, że użyty tutaj termin „nowoczesne państwo” zawiera w sobie oczywiście także pojęcie spo-

JOSEPH FELIX WACHTEL

vice-président de l'Association
des Etudiants et anciens Etudiants
de l'Ecole des Sciences Politiques
de Cracovie

DU RÔLE DES SCIENCES POLITIQUES DANS LA VIE PRATIQUE

Avant d'aborder la question du rôle pratique des sciences politiques, nous essayerons de définir clairement le sens attaché au terme „sciences politiques“. En effet, l'opinion est répandue que les sciences politiques sont une préparation théorique à la carrière politique, bref qu'elles enseignent comment devenir un habile politique. Ce ne serait pas là une erreur s'il s'agissait du mot „politique“ dans sa plus large acception. Cependant les personnes qui emploient ce terme „politique“ n'y attachent que le sens le plus limité et le rapportent le plus fréquemment à l'homme qui, en qualité de représentant d'un certain groupement politique, prend une part active à la vie publique et vise à la réalisation de certaines idées. La définition du but des sciences politiques qui découle de cette manière de voir est absolument fausse; comme cette définition résulte d'une conception erronée du mot „politique“, il convient de s'y arrêter.

La notion moderne du terme „sciences politiques“ dérive non seulement du mot grec „polis“ (Etat), mais certainement aussi du sens juridique du mot „politique“, qui équivaut à „pratique, utile, conduisant au but“. Les sciences politiques, en effet, dans la conception de la théorie du droit, sont des sciences pratiques, c'est à dire des sciences sur ce qui devrait être. C'est seulement en prenant en considération ces deux acceptions qui composent conjointement le mot „politique“ que nous pouvons comprendre le véritable sens du terme „sciences politiques“. Ce sont donc des sciences qui traitent non seulement de l'ensemble des problèmes relatifs à l'Etat moderne, mais aussi enseignent, sur la base des théories scientifiques et des faits historiques, comment il faut agir pour atteindre les meilleurs résultats. Il convient de souligner que le terme „Etat moderne“ que nous venons d'employer renferme en lui la notion de société comme ensemble

leczeństwa jako ogółu jednostek, których przeciętne, indywidualne czy też grupowe dążenia nie mogą być pominięte, jako mieszczące się w ramach organizacji państwowej, a nawet często wpływ na nią wywierające.

Tak rozumiane studium nauk politycznych miałoby za zadanie wyrobienie u słuchacza szerokiego i pogłębionego światopoglądu. „Nauczyć młodzież, nie „jak ma myśleć“, ale myśleć, — oto najważniejsza wytyczna naszej pracy“ — powiedział niedawno w przemówieniu parlamentarnym jeden z doświadczonych ministrów oświaty Wielkiej Brytanii. Podobny cel przyświeca Szkole Nauk Politycznych, która przez wysuwanie pewnych zagadnień i należyte ich oświetlanie pobudza młodzież do wysnuwania samodzielnych wniosków z dostarczanego jej materiału: uczy ją samodzielnie myśleć.

Słyszy się obecnie często głosy, domagające się nadania studiom uniwersyteckim możliwie praktycznozawodowego kierunku. Skrajni zwolennicy tych haseł domagają się nieomal zamiany uniwersytetu na szkoły zawodowe. Kryje się w tym oczywiście spora doza przesady. Prawdą jest, że dzisiejsze przeciętne warunki materialne studiującej młodzieży zmuszają ją przeważnie do praktycznego nastawienia w studiach. Prawdą też jest, że chociaż w czasie studiów wyrabiają się pewne ściśle teoretycznonaukowe zainteresowania, prowadzące niekiedy do obrania kariery naukowej, to jednak wstępujących na uniwersytet z myślą o takiej karierze można zaliczyć jedynie do bardzo rzadkich wyjątków. Niemniej jednak nie wolno zapoznawać faktu, iż szkoła uniwersytecka musi przede wszystkim dawać przygotowanie teoretyczne. Przygotowanie to może stać się mniej rozległe, jak niektórzy mówią, „bardziej zawodowe“, nigdy jednak tak dalece, aby punkt ciężkości przesunął się zdecydowanie na przygotowanie praktyczne, które w takim wypadku straciłoby swój punkt oparcia. Osoba, która np. ukończyła prawo, po kilkumiesięcznej praktyce w urzędzie państwowym jest na ogół należycie przygotowana do państwowej służby administracyjnej, ta sama jednak osoba bez owego „teoretycznego“ przygotowania administracyjnego musiałaby odbyć wieloletnią praktykę w państwowej służbie administracyjnej, by choć w części uzyskać to przygotowanie, co poprzednio. Czas więc „stracony“ na teoretyczne przygotowanie okazuje się w rezultacie... ogromną oszczędnością czasu. Praktyczność studiów nauk politycznych występuje w tym wypadku z tym większą wyrazistością, że

d'individus dont, en moyenne, les tendances individuelles ou collectives ne peuvent être négligées comme faisant partie de l'organisation de l'Etat et souvent même comme exerçant sur elle leur influence.

L'étude des sciences politiques ainsi conçue aurait donc pour but de développer chez l'étudiant une conception large et profonde du monde et de la vie. Un ministre britannique de l'éducation nationale a dit récemment dans un discours au parlement: „Il faut apprendre à la jeunesse non comment il faut penser, mais à penser, voilà la chose la plus importante de notre travail“. Un but semblable est poursuivi par l'Ecole des Sciences politiques qui, en posant certains problèmes et en les élucidant, incite la jeunesse à tirer elle-même des conclusions et lui enseigne ainsi à penser individuellement.

On entend souvent des voix qui voudraient donner aux études universitaires un caractère autant que possible pratique et professionnel. Les partisans les plus zélés de cette conception vont presque jusqu'à réclamer la transformation des universités en écoles professionnelles. Il y a là certainement beaucoup d'exagération. Il est vrai que les conditions matérielles où se trouvent actuellement les étudiants forcent ces derniers pour la plupart à chercher le côté pratique des études. Il est également vrai que, bien qu'au cours de leurs études certains élèves s'intéressent à des problèmes purement spéculatifs et embrassent la carrière scientifique, ceux qui entrent à l'université avec ces dispositions sont très rares. Toutefois on ne peut pas méconnaître le fait que l'enseignement universitaire est appelé avant tout à donner une préparation théorique. Cette préparation peut être parfois moins étendue, plus professionnelle, comme disent d'aucuns, pourtant cela ne peut jamais aller jusqu'à un enseignement purement pratique qui, dans ce cas, perdrait son point d'appui. Celui qui, par exemple, a terminé ses études de droit est en général, après un stage de quelques mois dans un service public, suffisamment préparé à un emploi dans l'administration de l'Etat; mais cependant, faute de préparation théorique, il devrait faire un stage de plusieurs années dans les services administratifs pour acquérir le même degré de préparation. Donc, le temps perdu à la préparation théorique s'avère en définitive être une grande économie de temps. La valeur pratique de l'étude des sciences politique est d'autant plus manifeste qu'elle donne un ensemble de connaissances du domaine des que-

są one bardzo wszechstronne, że dają całokształt wiadomości z zakresu spraw ustrojowych, gospodarczych i społecznych. Z tego zaś wynika inna praktycznie ważna korzyść: oto studia te doskonale orientują w wyborze zawodu właśnie dzięki temu, że poruszają zagadnienia z różnych dziedzin i oświetlają ich związek z całokształtem życia. Osiągnięte tu podstawy niejednokrotnie decydują o dalszej specjalizacji.

Nie jest możliwym w szczupłych granicach niniejszego szkicu wyliczenie wszystkich tych dziedzin, w których nauki polityczne są pożądanym przygotowaniem. Wiele osób z przeszłego pokolenia, nawiązując do stosunków przedwojennych, wyobraża sobie, że nauki polityczne przygotowują wyłącznie do kariery dyplomatyczno-konsularnej. Nie doceniają one często praktycznego znaczenia tych nauk, pamiętając, że za ich czasów były one uprawiane przez niewielką grupę osób uprzywilejowanych, niezależnych materialnie, jedynie z zamiarem pójścia drogą dyplomatyczną. Otóż należy pamiętać, że stosunki od tego czasu ogromnie się zmieniły i że nastąpiło wielkie rozszerzenie możliwości dla ludzi, którzy takie studium ukończyli. Wymieniam tu tylko kilka ważniejszych działów, do których nauki polityczne są pierwszorzędnym, o ile nie najlepszym, przygotowaniem. Przede wszystkim więc służba dyplomatyczno-konsularna. Powszechnie wiadomo, że Szkoła Nauk Politycznych, szczególnie w połączeniu ze studiami prawniczymi, jest najlepszym przygotowaniem do tej pracy. Równie ważne są studia nauk politycznych jako przygotowanie do samodzielnej pracy w tzw. ciężkim przemyśle. Nie tylko bowiem dają one możliwość zapoznania się z istotnymi problemami gospodarczymi, dotyczącymi surowców, pracy czy kapitału, ale dają także pogląd na całokształt zagadnień, które musi się ogarniać, aby rozwój tej ważnej gałęzi produkcji odbywał się celowo i racjonalnie.

Uzyskane wiadomości dotyczące problemów socjalnych i administracyjnych, zaczynając od podstawowych a kończąc na bardzo złożonych, w których uwzględnione są zarówno najnowsze eksperymenty dokonywane w Niemczech, Italii czy Rosji, jak i najbardziej przeciwstawne im ustroje Wielkiej Brytanii czy Francji, dają niewątpliwie wielki materiał porównawczy i są dobrym przygotowaniem rzeczowym do państwowej służby administracyjnej.

Wykłady, obejmujące aktualne zagadnienia z zakresu ekonomii światowej i krajowej oraz skarbowości doskonale służą tym wszystkim, którzy mają zamiar oddawać się państwowej służbie

stions constitutionnelles, économiques et sociales. Il en résulte encore un avantage pratique: cette étude permet de s'orienter dans le choix d'une profession, vu le fait qu'elle touche à divers problèmes et met en lumière leur rapport avec la vie. Les bases fournies par cette étude décident fréquemment de la spécialisation ultérieure.

Il n'est pas possible, dans le cadre restreint de la présente étude, d'énumérer tous les domaines dans lesquels les sciences politiques forment une préparation désirable. Beaucoup de gens d'avant-guerre s'imaginent que les sciences politiques préparent exclusivement à la carrière diplomatique et consulaire. Bien souvent ils n'apprécient pas à leur juste valeur le côté pratique de ces études, se souvenant que, de leur temps, elles étaient pratiquées par un petit groupe de privilégiés de fortune, guidés uniquement par le désir d'embrasser la carrière diplomatique. Il convient de se rappeler que, depuis ce temps, les conditions ont sensiblement évolué et que les possibilités, pour ceux qui ont terminé ces études, ont été très élargies. Bornons-nous à citer ici quelques domaines pour lesquels les sciences politiques donnent une préparation excellente, si non la meilleure. En premier lieu les services diplomatiques et consulaires. On sait pertinemment que l'Ecole des Sciences Politiques, surtout combinée avec les études de droit, est la meilleure préparation à ce travail. Toutes aussi importantes sont les études des sciences politiques comme préparation à un travail indépendant dans la grande industrie. En effet elles fournissent non seulement l'occasion d'apprendre à connaître les problèmes économiques essentiels concernant les matières premières, le travail et le capital, mais donnent aussi un aperçu sur l'ensemble des questions qu'il faut connaître pour que le développement de cette importante branche de la production ait lieu d'une façon utile et rationnelle.

Toute une série de connaissances concernant les questions sociales et administratives, à commencer par les plus essentielles jusqu'aux plus compliquées, où il est tenu compte des expériences les plus récentes faites en Allemagne, en Italie et en Russie, aussi bien dans les régimes les plus opposés de la Grande Bretagne et de la France, donnent, sans aucun doute, des matériaux importants de comparaison et constituent une excellente préparation aux services administratifs.

skarbowej, bankowości lub też różnym działom handlu międzynarodowego.

Nie mniejsze walory posiadają studia nauk politycznych, jeśli chodzi o publicystykę lub dziennikarstwo, słowem o te dziedziny, które wymagają jasnego obrazu najważniejszych zagadnień i przemian dokonywujących się w życiu państwowym i międzynarodowym.

Omówiono tutaj tylko najbardziej popularne możliwości praktyczne, które otwierają się przed tymi, którzy odbyli studia w szkole nauk politycznych. Dodać należy, że zakres ich możliwości rozszerza się znacznie, jeżeli studia te połączone są ze znajomością języków obcych. Ktokolwiek przystępuje do tych studiów, a pragnie osiągnąć z nich w przyszłości istotne korzyści, musi opanować przynajmniej jeden język obcy, pamiętając, że znajomość nawet trzech języków obcych jest dzisiaj dość częsta.

Studia nauk politycznych postawione na odpowiednim poziomie nie należą bynajmniej do studiów łatwych. Wymagają one dużej pracy, a także należytego przygotowania ogólnego. Dlatego też studia te bywają często uzupełniane studiami uniwersyteckimi, prawniczymi i handlowymi, które dają doskonałą podstawę i przygotowanie do zrozumienia spraw współczesnych, a także do należytej ich oceny.

Les cours sur les questions actuelles de l'économie mondiale et nationale ainsi que des finances rendent de bons services à tous ceux qui ont l'intention de se consacrer aux services de la trésorerie, de la banque et à diverses branches du commerce international.

La valeur des études des sciences politiques n'est pas moindre s'il s'agit du journalisme, c'est à dire d'un domaine qui exige une conception claire des problèmes et des variations les plus importantes dans la vie nationale et internationale.

Nous avons uniquement parlé ici des possibilités pratiques les plus communes qui se présentent à ceux qui ont étudié les sciences politiques. Il faut ajouter que ces possibilités sont accrues considérablement par la connaissance des langues étrangères. Quiconque aborde ces études et veut atteindre, dans l'avenir, de réels avantages, doit savoir à fond au moins une langue étrangère et se rappeler que, même la connaissance de trois langues étrangères est aujourd'hui assez fréquente.

Les études des sciences politiques ne sont nullement des études faciles. Elles demandent bien du travail, ainsi qu'une préparation générale sérieuse.

Aussi ces études sont-elles souvent complétées par des études universitaires, juridiques et commerciales, qui fournissent une base et une préparation à la compréhension et à la juste appréciation des questions contemporaines.

PREZYDIUM ZARZĄDU KOŁA UCZNIW I ABSOLWENTÓW SZKOŁY N. P. WRAZ Z DYREKTOREM HON.
SZKOŁY, DYREKTOREM SZKOŁY I SEKRETARKĄ SZKOŁY.

Siedzą od lewej: dyrektor dr Zygmunt Sarna, rektor dr Michał hr. Rostworowski, dr Halina Jasińska.

Stoją od lewej: Stanisław Michalski, Tadeusz Kłosiński, Józef Szczepny Wachtel, Sergiusz Paszkowski, Maria Bajłówna.

Część pierwsza

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH W KRAKOWIE

I

Koło Uczniów i Absolwentów Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie jest stowarzyszeniem zarejestrowanym przy Władzy administracji ogólnej. Stowarzyszenie posiada osobowość prawną.

Celem działalności Koła jest:

- a) zrzeszenie uczniów i absolwentów Szkoły N. P.
- b) organizacja wspólnej pracy naukowej
- c) udzielanie materialnej pomocy członkom Koła
- d) wytworzenie towarzyskiej łączności między członkami Koła.

Władze Koła:

Walne Zgromadzenie,
Zarząd,
Komisja Kontrolująca.

Zarząd Koła składa się z prezesa i ośmiu członków.

Członkowie Koła dzielą się na: zwyczajnych, nadzwyczajnych, wspierających i honorowych.

Członkiem zwyczajnym Koła może być każdy uczeń i absolwent Szkoły N. P. po skutecznieniu wpisu i złożeniu wkładki członkowskiej. Prawa członka zwyczajnego zatrzymuje się do końca roku administracyjnego mimo wcześniejszego wystąpienia ze Szkoły.

Członkiem nadzwyczajnym Koła może być każdy były uczeń Szkoły N. P. przez Zarząd na członka nadzwyczajnego przyjęty.

Członkiem wspierającym może być każda osoba wpłacająca jednorazowo 50-krotną lub rocznie 5-krotną wkładkę członkowską.

Członków honorowych mianuje Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu, w uznaniu zasług położonych dla rozwoju Koła lub Szkoły Nauk Politycznych.

Wkładka członkowska wynosi 3 zł dla nowostępującego, 2 zł dla byłego członka Koła.

Walne Zgromadzenie ma być zwołane najpóźniej do 15 grudnia.

II.

Walne Zgromadzenie Koła Uczniów i Absolwentów Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie w dniu 14 grudnia 1937 wybrało Zarząd oraz Komisję Kontrolującą w następującym składzie:

Zarząd

Prezes: *Stanisław Michalski.*

I wiceprezes: *Tadeusz Kłosiński.* II wiceprezes: *Józef Szczęśny Wachtel*

Sekretarz: *Jacek Wysocki.* Wicesekretarz: *Józef Władysław Zawisław.*

Skarbnik: *Sergiusz Paszkowski.*

Bibliotekarz: *Maria Bajtłówna.*

Zawiadowca skryptowy: *Bronisław Budziaszek.*

Gospodarz: *Stanisław Kosch.*

Komisja kontrolująca

Przewodniczący: *Jan Zbigniew Strachowski.*

Członkowie: *Albert Gumola i Jerzy Grabiński.*

Członkowie honorowi Koła

Rektor dr Michał hr. Rostworowski, prof. dr Robert Redslob,

prof. dr Juliusz Basdevant, † Zofia Czerkawska,

prof. dr Zygmunt Sarna, dr Adam Greplowski, dr Jan Reguła,

dr Halina Zdzitowiecka Jasieńska.

SPRAWOZDANIE POSZCZEGÓLNYCH SEKCJI

I. SEKCJA OGÓLNA

Członkowie:

Prezes: *Michalski Stanisław*. Sekretarz: *Wysocki Jacek*.

Skarbnik: *Paszkowski Sergiusz*. Gospodarz: *Kosch Stanisław*.

Rok bieżący był już trzecim rokiem działalności Koła Uczniów i Absolwentów Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie opartej na nowym statucie z r. 1935 i wykazał dowodnie, że statut ten w zupełności odpowiada charakterowi, idei i celom stowarzyszenia. Według niego realizacja celów Koła osiągana jest za pośrednictwem samodzielnej lub wspólnej pracy trzech poszczególnych Sekcji, na jakie dzieli się Koło: Sekcji Ogólnej, Sekcji Naukowej i Sekcji Wydawniczej.

Działalność Sekcji Ogólnej, która — jak wskazuje jej nazwa — obejmuje to, co wyraźnie nie leży w zakresie działania obu pozostałych Sekcji, przejawia się zarówno na wewnątrz jak i na zewnątrz Koła. Na terenie wewnętrznym należy do niej — według słów statutu — kierownictwo i czuwanie nad całokształtem życia studentów zrzeszonych w Kole przez stwarzanie i zacieśnianie węzłów wspólności koleżeńskej. W tym kierunku działalność Sekcji ma na celu prócz wystąpień o charakterze reprezentacyjnym także i nawiązanie ściślejszej łączności z pokrewnymi organizacjami akademickimi na terenie Polski, tj. z Bratnią Pomocą Studentów Szkoły N. P. w Warszawie i Bratnią Pomocą Studentów Szkoły N. P. w Wilnie.

Łączność między tymi stowarzyszeniami o pokrewnych celach i podobnym charakterze, nawiązana przed kilku laty, zacieśnia się coraz bardziej, czego wyrazem są coroczne zjazdy słuchaczy szkół nauk politycznych.

Na ostatnim zjeździe, urządzonym przez Bratnią Pomoc Stud. Szkoły N. P. w Wilnie w grudniu r. 1937, z powodu pewnych usterek w organizacji Koło nasze nie było reprezentowane. Aby na przyszłość uniknąć tych trudności, jakie organizatorom następcza zjazd większej ilości delegatów, a jednocześnie umożliwić reprezentantom poszczególnych stowarzyszeń bezpośrednie zetknięcie się, powstał na tym Zjeździe projekt utworzenia Stałej Komisji Porozumiewawczej Studentów Szkół Nauk Politycznych. Projekt został zrealizowany i pierwsze zebranie nowoutworzonej Komisji nastąpiło w dniu 1 maja 1938 w Warszawie. Koło nasze było reprezentowane przez kol. J. S. Wachtla oraz niżej podpisanego. Nie wchodząc w szczegóły obrad Komisji, chciałbym zaznaczyć, że dotyczyły one technicznej strony realizacji programu działalności oraz ustalenia ścisłych ram współpracy.

Poza tym na porządku dziennym znalazła się sprawa Młodego Polityka i Ekonomisty, wspólnej wycieczki studentów szkół nauk politycznych za granicę, projektowanej przez Bratnią Pomoc Stu-

dentów Szkoły N. P. w Warszawie, nawiązania kontaktu z podobnymi uczelniami zagranicznymi oraz przydziału wakacyjnych praktyk konsularnych dla słuchaczy szkół nauk politycznych. Dowodem, że ta ostatnia sprawa nie pozostała tylko na papierze, niech będzie fakt otrzymania trzech wakacyjnych praktyk konsularnych przez absolwentów Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie.

Jeśli idzie o teren lokalny, ściślejszy kontakt wiąże Koło z Towarzystwem Biblioteki Słuchaczy Prawa U. J. Pewną rolę odgrywają tu także i względy faktyczne. Koło bowiem, nie posiadając własnego lokalu, czy to dla celów Sekcji Wydawniczej, czy dla odbywania zebrań Zarządu Koła korzystało z gościnności T. B. S. P., za którą pozwolę sobie Zarządowi złożyć serdeczne podziękowanie.

Także i w pracy wewnętrznej, obejmującej życie organizacyjne a także towarzyskie członków Koła, a występujące w formie służenia pomocą materialną oraz w formie organizowania zabaw i zebrań o charakterze towarzyskim, może Koło pochwalić się dodatnimi wynikami. Należy w tym miejscu wspomnieć o tradycyjnej zabawie S. N. P., która odbyła się w salonach Resursu Krakowskiego i udała się bardzo dobrze zarówno pod względem towarzyskim, gromadząc elitę towarzystwa krakowskiego, jak i pod względem finansowym, przynosząc Kołu pewien dochód.

Na końcu mego sprawozdania chciałbym zaznaczyć, że wszystkie pomyślnie osiągnięcia w pracy organizacyjnej zostały umożliwione przychylnym ustosunkowaniem się do Koła Dyrekcji Szkoły Nauk Politycznych.

Za tę gorliwość i troskliwą opiekę nad działalnością Koła jak najserdeczniejsze podziękowanie JW Panu Rektorowi Michałowi hr. Rostworowskiemu, JW Panu Dyrektorowi Zygmuntowi Sarnie i JW Pani dr Halinie Zdzitowieckiej Jasieńskiej składa w imieniu Zarządu Koła niżej podpisany.

Stanisław Michalski
prezes Koła i przewodniczący Sekcji Ogólnej

Sprawozdanie kasowe

Pod względem kasowym ubiegły rok sprawozdawczy nie przedstawia się gorzej niż lata ubiegłe. Można nawet przyznać, że zaznaczyła się poprawa we wpływach kasowych, co będzie uwidocznione w rocznym zamknięciu rachunków.

Złożyło się na to parę okoliczności, po pierwsze to, że prawie wszyscy słuchacze Szkoły Nauk Politycznych zapisali się na członków Koła Uczniów i Absolwentów Szkoły N. P.; po drugie dość znaczny dochód z zabawy rocznej urządzonej przez Koło, która tak pod względem towarzyskim jak i dochodowym udała się bardzo dobrze dzięki starannemu przygotowaniu.

Do ważnych źródeł dochodu Koła należy dochód ze sprzedaży skryptów wydawanych przez Sekcję Wydawniczą. Jednakże w tym roku czysty dochód z tego źródła był nieduży, a to z tego powodu, że nie wszyscy słuchacze Szkoły N. P. kupowali skrypta, wskutek czego też ceny skryptów musiały być dość wysokie.

Koło otrzymuje co roku subwencję udzielaną przez Dyрекcję Szkoły Nauk Polit. Subwencja ta pokrywa część kosztów wydawanego Sprawozdania.

Wpływa także pewna suma ze sprzedaży Sprawozdań, które poza informacjami dla nowowstępujących słuchaczy, dają przegląd czynności Szkoły N. P. z lat ubiegłych, wykaz wykładów, studentów, a także program na bieżący rok akademicki itp. wiadomości.

Jeżeli chodzi o wydatki Koła, to obok zwykłych wydatków administracyjno-organizacyjnych należy wymienić wydatki w związku ze zjazdami porozumiewawczymi z innymi związkami studentów szkół nauk politycznych, a zwłaszcza ze stowarzyszeniem studentów Szkoły N. P. w Warszawie.

Podanie dokładnego stanu kasy zostanie uskutecznione po przeprowadzeniu rewizji ksiąg na Walnym Zgromadzeniu Koła Uczniów i Absolwentów Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie.

Sergiusz Paszkowski
skarbnik Koła

II. SEKCJA NAUKOWA

Członkowie:

II wiceprezes: *Józef Szczęśny Wachtel.*

Bibliotekarka: *Maria Bajtłówna.*

Działalność sekcji naukowej w roku 1937/8 uwytatniła się szczególnie w dwu kierunkach: w kontynuowaniu i rozszerzeniu nawiązanej w ubiegłym roku współpracy z Bratnimi Pomocami Wileńskiej i Warszawskiej Szkoły Nauk Politycznych oraz w zrealizowaniu rezultatów nawiązanej współpracy z Polskim Akademickim Związkiem Zbliżenia Międzynarodowego Liga.

O ile chodzi o działalność w pierwszym kierunku, to należy przede wszystkim wymienić zjazd Komisji Porozumiewawczej Bratnich Pomocy Szkół Nauk Politycznych w maju b. r. w Warszawie.

Działalność Sekcji Naukowej na tym zjeździe przejawiała się w omówieniu z przedstawicielami Bratnich Pomocy Wileńskiej i Warszawskiej Szkoły Nauk Politycznych sprawy wzajemnej wymiany skryptów, prac i odczytów oraz dalszej współpracy.

Sekcja Naukowa popierała projekt Bratniej Pomocy Warszawskiej Szkoły N. P. urzędzenia wycieczki zagranicznej dla studentów szkół nauk politycznych, mającej między innymi na celu poznanie zagranicznych ośrodków z dziedziny nauk politycznych.

Wycieczka ta ma być urządzona w roku przyszłym.

W rezultacie szeregu rozmów przeprowadzonych z przedstawicielami P. A. Z. Z. M. Liga Sekcja Naukowa uzyskała zapewnienie, że corocznie będą udzielane przynajmniej dwie praktyki konsularne dla studentów krakowskiej Szkoły N. P., wykazujących się zarówno dodatnią pracą w Szkole, jak i w Lidze. Po raz pierwszy praktyki te zostały udzielone w roku bieżącym.

Sekcja Naukowa zwróciła się do p. Kazimierza Szwarzenberg-Czernego, radcy Ministerstwa Spraw Zagranicznych, z prośbą o wygłoszenie odczytu pt. *Znaczenie nauk politycznych w służbie dyplomatyczno-konsularnej*. Termin odczytu został ustalony na jesień b. r.

Reasumując pracę Sekcji Naukowej w b. r. należy stwierdzić, że rezultaty jej są dodatnie. Jednym z głównych jej zadań w roku przyszłym musi być uzyskanie zwiększenia kontyngentu praktyk konsularnych dla słuchaczy krakowskiej Szkoły N. P. Nie będzie to rzeczą trudną, wobec tego, że same czynniki decydujące w tej sprawie stwierdzają, że słuchacze II roku krakowskiej Szkoły N. P. są najlepiej wyspecjalizowanymi kandydatami do objęcia takich praktyk.

Józef Szczęsny Wachtel

II wiceprezes Koła

i przewodniczący Sekcji Naukowej

Sprawozdanie Biblioteki

Biblioteka Koła Uczniów i Absolwentów Szkoły Nauk Politycznych posiada około 350 tomów.

Z powodu braku funduszków w roku akademickim 1937/8 nie zakupiono żadnych nowych dzieł, księgozbiór powiększony został jedynie skryptami wydanymi przez Sekcję Wydawniczą Koła.

Dyżury w Bibliotece odbywały się w czwartki od godziny 17.30—18. Na ogół członkowie Koła mało korzystali z Biblioteki.

Maria Bajtłówna

bibliotekarka Koła

III. SPRAWOZDANIE SEKCJI WYDAWNICZEJ

Członkowie:

I wiceprezes: *Tadeusz Kłosiński*.

Zawiadowca skryptowy: *Bronisław Budziaszek*.

W okresie sprawozdawczym Sekcja Wydawnicza prowadziła ożywioną działalność, o czym najlepiej świadczy obrót wahający się w granicach 2.000 zł. Z usług Koła za pośrednictwem Sekcji korzystali nie tylko uczniowie Szkoły N. P. i studenci Wydziału prawnego, ale również słuchacze innych wydziałów naszej Jagiel-

łońskiej Wszechnicy. Zmniejszająca się ilość odbiorców naszych skryptów pociąga za sobą trudności finansowe, z którymi jednak, oparci o zasadę zupełnej samowystarczalności, z powodzeniem walczymy. Walka ta nie wpłynęła ujemnie na wartość naukową naszych skryptów, ani na ich szatę zewnętrzną. Pod tym względem wiele zawdzięczamy pp. Profesorom, wykładowcom Szkoły N. P., którzy nie szczędzą nam swych uwag i pomocy. Niech mi będzie wolno w tym miejscu złożyć Im gorące podziękowanie imieniem własnym i wszystkich członków Koła.

Ogółem w tym roku sprawozdawczym wydała Sekcja 5 nowych skryptów, a mianowicie:

1. Historia dyplomatyka (1815—1900) — prof. dr Józef Feldman.
2. Powstanie i ustrój Z. S. S. R. — prof. dr Maciej Starzewski.
3. Problemy polityki kościelnej — prof. dr Adam Vetulani.
4. Wielcy mężowie nowoczesnej Anglii — prof. dr Roman Dyboski.
5. Geopolityka: I. Założenie geopolityki. II. Geopolityka imperiaлизмów — dr Konstanty Grzybowski.

Nadto ponowiono nakład dwu innych skryptów:

1. Liga Narodów — prof. dr Michał Rostworowski.
2. Prawo konsularne — prof. dr Zygmunt Sarna.

Przeciętna cena skryptu wynosiła w okresie sprawozdawczym zł 3.40, przy czym dla wydawnictw nowych wahała się w granicach zł 4, dla ponawień zł 2.30. Przeciętna ilość sprzedanych egzemplarzy każdego wydawnictwa wynosiła 59 sztuk.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że w archiwum Sekcji uczy-niony został porządek przez ułożenie wedle lat wydanych przez Koło skryptów. Przyczynili się do tego walnie dwaj koledzy członkowie Zarządu: kol. mgr Bolesław Karwański i kol. Zbigniew Strachowski.

Sekcja w okresie sprawozdawczym korzystała, jak i lat poprzednich, z usług powielarni Towarzystwa Słuchaczy Prawa U. J., które również służyło nam pomocą przy rozsprzedaży skryptów, za co na tym miejscu składamy podziękowanie.

Tadeusz Kłosiński

I wiceprezes i przewodniczący Sekcji

KRONIKA SZKOŁY I KOŁA

Uroczystość inauguracji roku akademickiego 1937/8 odbyła się w Auli U. J. dnia 4 listopada 1937 i połączona była z rozdaniem dyplomów absolwentom Szkoły N. P.

Otwarcia dokonał prof. Zygmunt Sarna, dyrektor Szkoły N. P., w obecności Jego Magnificencji Rektora Władysława Szafera, Dziekana Wydziału Prawa prof. Władysława Waltera, przedstawicieli grona profesorskiego oraz licznie zebranej publiczności.

Dyr. Zygmunt Sarna skreślił w krótkim przemówieniu działalność Szkoły N. P. w ubiegłym roku, a zarazem wyraził Wydziałowi Prawa gorące podziękowanie za opiekę oraz żywe zainteresowanie okazywane Szkole.

Jego Magnificencja Rektor w przemówieniu swym dał wyraz serdecznemu ustosunkowaniu się Władz Uniwersyteckich do Szkoły jako placówki przygotowującej młodzież do służby państwowej. W imieniu Wydziału Prawa równie serdecznie przemówił dziekan Wydziału prof. Wolter podnosząc ważność nauk politycznych i ich związek ze studiami prawniczymi.

Wręczenie dyplomów zakończyło tę uroczystość.

Działalność Szkoły N. P. w roku akademickim 1937/8 miała przebieg normalny, a zakreszony przez Dyрекcję plan nauk nie uległ większym odchyleniom. Frekwencja wynosiła 93 studentów.

Biblioteka Szkoły N. P. cieszyła się dużą frekwencją. W r. 1937/8 korzystano z niej 467 razy.

Walne Zgromadzenie Koła Uczniów i Absolwentów Szkoły N. P.

Zwołane na dzień 14 grudnia 1937 Walne Zgromadzenie Koła Uczniów i Absolwentów Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie odbyło się w sali nr 66 Collegium Novum, przyjęło do wiadomości sprawozdanie Zarządu za rok sprawozdawczy 1936/37 i na wniosek Komisji Kontrolującej udzieliło absolutorium ustępującym władzom.

Przedstawiona Walnemu Zebraniu przez jednego z kolegów lista nowych władz przyjęta została jednomyślnie z kol. Stanisławem Michalskim jako prezesem i kol. Zbigniewem Strachowskim jako przewodniczącym Komisji Kontrolującej.

Walne Zgromadzenie przez aklamację zaliczyło w poczet dobrze zasłużonych członków Koła kolegę mgra Zygmunta Paszkiewicza, dwukrotnego prezesa Koła.

PREZESI KOŁA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW S. N. P. W OKRESIE POWOJENNYM

1920/21 Wacław Lipiński	1929/30 kpt René Machalski
1921/22 Tadeusz Kiełpiński	1930/31 kpt René Machalski
1922/23 Jan Reguła	1931/32 Eugeniusz Kasprzykiewicz
1923/24 dr Stanisław Kosiński	1932/33 Zygmunt Rosada
1924/25 dr Adam Gręplowski	1933/34 Ignacy Kleszczyński
1925/26 dr Adam Gręplowski	1934/35 Zygmunt Paszkiewicz
1926/27 dr Adam Gręplowski	1935/36 Zygmunt Paszkiewicz
1927/28 dr Adam Gręplowski	1936/37 Jan Zbigniew Strachowski
1928/29 mjr dypl. St. Kozłowski	1937/38 Stanisław Michalski

Część druga

Dane statystyczne, dotyczące Szkoły N. P., zostały udzielone przez Dyрекcję Szkoły.

I

INFORMACJE DLA SŁUCHACZÓW

1. Zadaniem Szkoły Nauk Politycznych przy Wydziale prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego jest krzewienie wiedzy polityczno-dyplomatycznej i społeczno-ekonomicznej. Studia w Szkole mają na celu z jednej strony uzupełnienie i istotne dokończenie studiów prawniczych, z drugiej zaś — danie słuchaczom, nie posiadającym specjalnych studiów prawniczych, gruntownych podstaw wiedzy politycznej i ekonomicznej, otwierając im tym samym szerokie pole do pracy na niwie politycznej i ekonomicznej, i to zarówno w instytucjach państwowych, jak również w instytucjach gospodarczych.

2. Kurs studiów w Szkole jest dwuletni. Wykłady odbywają się codziennie z wyjątkiem ferii i dni świątecznych, w godz. od 18 do 20, w sali nr 66 Collegium Novum. W roku szkolnym 1938/39 wykłady rozpoczną się dnia 4 listopada 1938, a trwać będą do maja. 1939.

3. Zapis na rok szkolny 1938/39 rozpocznie się dnia 1 października 1938 w Sekretariacie Szkoły N. P. i zostanie zamknięty dnia 31 października 1938.

4. Przy zapisie do Szkoły słuchacze winni przedłożyć niezbędne dokumenty (w myśl art. 2 Regulaminu Szkoły N. P.), przy czym słuchacze Uniwersytetu lub Akademii Handlowej zapisani co najmniej na drugi rok studiów, winni przedłożyć przy zapisie, jako legitymację, swój indeks.

5. Całkowita opłata za roczny kurs nauk w roku szkolnym 1938/39 wynosi **140 zł**, płatnych zasadniczo w dniu zapisu. W razie niemożności jednorazowego uiszczenia całej opłaty można uzyskać rozłożenie jej na raty. W tym wypadku należy w dniu zapisu wpłacić wpisowe w wysokości **20 zł**, po czym, począwszy od 1 listopada, każdego pierwszego dnia następnych miesięcy aż do kwietnia włącznie należy punktualnie wpłacać po 20 zł miesięcznie.

6. Dyplomy z ukończenia studiów wydawane będą jedynie słuchaczom trzeciego i czwartego roku praw, względnie absolwentom Wydziału prawa, po wysłuchaniu całkowitych dwóch rocznych kursów Szkoły i po złożeniu przepisanych egzaminów. Wszyscy inni, nie posiadający studiów prawniczych, winni dla uzyskania dyplomu przedłożyć świadectwa kollokwalne z prawa narodów, prawa politycznego, ekonomii politycznej i skarbowości, uzyskane na Wydziale prawa, na które to wykłady uczęszczać winni przed studiami, w czasie studiów lub też po skończeniu studiów w Szkole Nauk Politycznych.

7. Słuchacze Szkoły, nie posiadający studiów prawniczych a pragnący uzyskać dyplomy z ukończenia Szkoły Nauk Politycznych, winni złożyć kollokwia z prawa narodów, prawa politycznego, ekonomii politycznej i skarbowości.

8. We wszelkich sprawach Szkoły należy zwracać się do Sekretariatu Szkoły w godzinach urzędowych, codziennie od godz. 9 do 14, z wyjątkiem dni świątecznych.

Dyrektor Szkoły przyjmuje jedynie w sprawach pilnych i wyjątkowej wagi codziennie z wyjątkiem świąt, u siebie w mieszkaniu od godziny 16 do 17, po uprzednim jednak zgłoszeniu się w Sekretariacie Szkoły.

II

REGULAMIN SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH

wydany przez Dyрекcję S. N. P.

na podstawie art. 12 Statutu Szkoły Nauk Politycznych

ROZDZIAŁ I

Warunki Zapisu

Art. 1. W charakterze słuchaczów zwyczajnych przyjęte być mogą do Szkoły Nauk Politycznych:

a) osoby płci obojga posiadające ukończone studia na Wydziale prawnym lub filozoficznym, względnie zapisane co najmniej od roku w charakterze słuchaczów zwyczajnych na jednym ze wspomnianych wydziałów;

b) osoby posiadające świadectwo dojrzałości ze szkoły średniej ogólnokształcącej a zajmujące samodzielne stanowisko 1) w armii czynnej, oraz 2) zależnie od uznania Dyrekcji w służbie państwowej, samorządowej lub w instytucjach gospodarczych.

Wszelkie inne osoby mogą być przyjęte jedynie w charakterze słuchaczów wolnych, czyli nadzwyczajnych, którzy nie mogą być przypuszczeni do zdawania egzaminów, ani tym samym do uzyskania dyplomu z ukończenia studiów.

Art. 2. Zapisujący się słuchacze winni przy zapisie wypełnić rodowód, przedłożyć niezbędne dokumenty, jako to: dyplom, indeks, świadectwo dojrzałości itp., i dostarczyć swej fotografii w dwóch egzemplarzach, po czym otrzymują legitymację, służącą im za kartę wstępu na wykłady pod warunkiem uiszczenia w pełni należnej w danej chwili opłaty szkolnej.

Art. 3. Wysokość opłaty szkolnej, jednakiej dla wszystkich słuchaczów i terminy uiszczania rat kolejnych oznacza Dyrekcja. Opóźnienie uiszczenia opłaty w terminie przepisany pociąga za sobą obowiązek uiszczenia opłaty podwyższonej, względnie utratę charakteru słuchacza Szkoły i możliwości uczęszczania na wykłady.

ROZDZIAŁ II

Studia

Art. 4. Kurs nauk jest dwuletni. Obejmuje on ogół przedmiotów programem wykazanych a obowiązkowych w równej mierze dla wszystkich słuchaczy.

Słuchacze zwyczajni, z wyjątkiem tych, co ukończyli studia prawnicze lub są zapisani równocześnie na Wydziale prawniczym, winni, o ile pragną uzyskać dyplom Szkoły, złożyć kolokwium z **prawa politycznego, prawa narodów, ekonomii politycznej i skarbowości** przed wykładającymi te przedmioty profesorami i przedłożyć świadectwo kolokwialne Dyrekcji Szkoły.

Art. 5. Słuchacze obowiązani są uczęszczać pilnie na wszystkie wykłady, które dla ich dogodności odbywają się w godzinach popołudniowych od 18—20 godziny. Pilność, zaświadczona obecnością na wykładach, uwzględnioną będzie przy ocenie postępów słuchaczy przy egzaminach.

ROZDZIAŁ III

Egzamina

Art. 6. Egzamina z przedmiotów wykładanych w Szkole odbywają się publicznie w terminach oznaczonych przez Dyrekcję, w czasie możliwie najbliższym dnia ukończenia przez wykładającego profesora ostatniego swego wykładu.

Art. 7. Zapisy na każdy egzamin przyjmuje Sekretariat wraz z należytą opłatą w dniach ściśle **oznaczonych przez Dyrekcję, a to pod rygorem, że w razie spóźnionego zgłoszenia zapis pod żadnym warunkiem nie może być dokonany.**

Art. 8. Zapisani do egzaminu słuchacze winni się nań stawić punktualnie w dniach, godzinach i w porządku przez Dyrekcję oznaczonych. Niejawienie się dla jakiegokolwiek powodu w terminie indywidualnie dla każdego z kandydatów w ogłoszeniu określonym pociąga dla kandydata ten sam skutek, co brak zapisu, tj. stopień: **z e r o**.

Art. 9. Egzaminowani kandydaci otrzymują stopnie następujące: celujący czyli 5; dobry czyli 4; dostateczny czyli 3; niedostateczny czyli 2.

Uzyskanie stopnia niedostatecznego lub zera (art. 8) z dwóch materii będących przedmiotem osobnego egzaminu pociąga za sobą utratę roku, który nie liczy się do lat studiów. W razie powtórnego zapisu po dwóch latach kandydat winien złożyć przypadające na dany rok szkolny egzamina, przy czym może być zwolniony od zdawania tych przedmiotów, z których przed dwoma laty otrzymał stopień dobry lub celujący.

Słuchacze, którzy po dwóch latach studiów zaliczonych i złożeniu przepisanych egzaminów zapisują się jedynie z gorliwości do badań naukowych na rok trzeci, mogą być zwolnieni z obowiązku zdawania wszystkich przedmiotów w tym trzecim roku wykładanych. Przemioty, z których złożą egzamin, wpisane im będą dodatkowo na świadectwie ukończenia Szkoły.

ROZDZIAŁ IV

Dyplomy

Art. 10. Słuchacze zwyczajni, którzy otrzymają, jako przeciętną z dwóch lat zaliczonych, cyfrę co najmniej 3, uzyskują dyplom ze stopniem zadowalniającym; przy przeciętnej cyfrze 4 stopień: w pełni zadowalniający; przy przeciętnej cyfrze $4\frac{1}{2}$: z odznaczeniem.

Na dyplomie uwidocznione są jedynie przedmioty, z których kandydat złożył egzamin ze skutkiem pomyślnym, tudzież przedmioty wysłuchane, które nie były w Szkole przedmiotem egzaminu, wreszcie cztery przedmioty, z których kandydat otrzymał świadectwa kolokwialne na Wydziale prawa (art. 4, ustęp 2).

Art. 11. Wręczenie uroczyste dyplomów z ubiegłego roku szkolnego odbywa się przy otwarciu roku szkolnego następnego. Za wygotowanie dyplomu składają absolwenci w Sekretariacie opłatę przez Dyрекcję oznaczoną.

Poza dyplomami Dyрекcja nie wydaje żadnych świadectw z odbytych w Szkole studiów.

Kraków, we wrześniu 1938.

Dyrektor hon.
Rostworowski m. p.

III

PROGRAM NAUK

Daty dotyczące lat 1921—1938

Wykłady w roku 1921/22

1. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Geneza i rozwój parlamentaryzmu w Anglii.
2. Prof. U. J. dr Tomasz Lulek: Zasady polityki handlowej.
3. Dr Roman Struczkowski: Statystyka gospodarcza Polski.
4. Prof. U. J. dr Jan Dąbrowski: Kwestia wschodnia w XIX i XX wieku.
5. Prof. U. J. dr Władysław Szajnocha: Płody kopalniane Polski.
6. Dr M. Kannenberg: Współczesny ustrój polityczny Niemiec.
7. Prof. U. J. Stanisław Kutrzeba: Gdańsk.
8. Prof. U. J. dr Stanisław Wróblewski: Międzynarodowe prawo wekslowe i czekowe.

9. Dr M. Kannenberg: Banki i ich rola w dobie obecnej.
10. Prof. Uniw. w Poznaniu Taylor: Ekonomika komunizmu i kolektywizmu.
11. Prof. U. J. dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Ustrój administracyjny państw zachodnich.

Wykłady w roku 1922/23

1. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Rozwój konstytucjonalizmu we Francji.
2. Prof. U. J. dr Stanisław Estreicher: Główne zagadnienia polityki światowej.
3. Prof. U. J. dr Tomasz Lulek: Z dziedziny polskiej polityki gospodarczej.
4. Prof. U. J. dr Stanisław Wędkiewicz: Współczesna Rumunia i państwa bałkańskie.
5. Dr Kolszewski: Proces administracyjnego zjednoczenia w byłej dzielnicy pruskiej.
6. Prof. U. J. dr Stanisław Kutrzeba: Śląsk.
7. Prof. U. J. dr Stanisław Wróblewski: Prawo prywatne morskie.
8. Prof. Uniw. w Sztrasburgu dr Robert Redslob: Histoire diplomatique de l'Europe.
9. Lieut. colonel Landrot, mjr Szt. Gen. Schätzel, ppłk Szt. Gen. Ścierzyński, mjr Szt. Gen. Jędrzejewicz: Zarys porównawczy organizacji wojskowej państw zachodnich.

Wykłady w roku 1923/24

1. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Geneza i rozwój parlamentaryzmu angielskiego.
2. Prof. U. J. dr Roman Dyboski: Podstawy polityczne współczesnej Anglii.
3. Prof. U. J. dr Stanisław Kutrzeba: Liga Narodów: Ochrona mniejszości — Rozbrojenie — Gdańsk a Polska.
4. Prof. U. J. b. min. dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Ustrój administracyjny w państwach zachodnich.
5. Prof. U. J. dr Stanisław Estreicher: Zagadnienia polityki światowej, część II.
6. Dyr. Urzędu Statystycznego dr Sarnecki: Statystyka ludnościowa Polski.
7. Prof. U. J. dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
8. Prof. U. J. dr Tomasz Lulek: Bilanse przedsiębiorstw zarobkowych.
9. Prof. U. J. dr Fryderyk Zoll: Własność literacka, artystyczna i przemysłowa.
10. Prof. Uniw. w Sztrasburgu dr Robert Redslob: Histoire diplomatique de l'Europe.

Wykłady w roku 1924/25

1. Asyst. U. J. dr Maciej Starzewski: Rozwój konstytucjonalizmu we Francji.
2. Asyst. U. J. dr Maciej Starzewski: Konstytucja czechosłowacka.
3. Prof. U. J. dr Stanisław Kutrzeba: Wilno — Śląsk — Galicja Wschodnia.
4. Prof. U. J. dr Roman Dyboski: Współczesne prądy polityki angielskiej.
5. Asyst. U. J. dr Adam Heydel: Stosunki społeczne Rosji Sow.
6. Prof. U. J. dr Tadeusz Kowalski: Społeczne i polityczne zagadnienia Islamu.
7. Prof. Uniw. w Paryżu dr Basdevant: Histoire diplomatique de l'Europe.
8. Prof. U. J. dr Jan Dąbrowski: Historia dyplomatyczna kwestii wschodniej.
9. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
10. Prof. Akad. Handlowej dr Zygmunt Sarna: Organizacja handlu zagranicznego.
11. Dr Stefan Schmidt: Zagadnienia rolne w polityce wewnętrznej i międzynarodowej.
12. Prof. U. J. dr Jerzy Smoleński: Zagadnienia geopolityczne w odniesieniu do Państwa Polskiego.

Wykłady w roku 1925/26

1. Prof. U. J. dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
2. Prof. U. J. dr Jerzy Smoleński: Zasady geografii politycznej z uwzględnieniem Polski.
3. Prof. W. S. H. dr Zygmunt Sarna: Prawo konsularne.
4. Prof. U. J. dr Roman Dyboski: Podstawy polityczne współczesnej Anglii.
5. Prof. U. J. b. min. dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Administracja spraw wojskowych.
6. Prof. U. J. dr Stanisław Kutrzeba: Ochrona mniejszości. Rozbrojenie. Gdańsk.
7. Prof. Uniw. w Paryżu dr. Basdevant: Histoire diplomatique de l'Europe.

Wykłady w roku 1926/27

1. Prof. U. J. b. min. dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Zasady nauki administracji.
2. Prof. U. J. dr Stanisław Kutrzeba: Wilno, Śląsk, Galicja wschodnia.
3. Dyr. Wacław Konderski: Zagadnienia gospodarcze świata.
4. Doc. U. J. dr Adam Heydel: Społeczne stosunki Rosji Sowieckiej.
5. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.

6. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Rozwój i postępy organizacji międzynarodowej.
 7. Prof. U. J. dr Stanisław Gołąb: Zasady i technika kodyfikacji.
 8. Prof. U. J. dr Tadeusz Kowalski: Islam ze szczególnym uwzględnieniem Turcji.
 9. Prof. Uniw. w Nancy dr H. F. Lalouël: Histoire diplomatique de l'Europe.
 10. Prof. U. J. dr Jerzy Smoleński: Geografia polityczna Polski.
 11. Prof. dr Zygmunt Sarna: Handel międzynarodowy i handel zagraniczny Polski.
-

Wykłady w roku 1927/28

1. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Liga Narodów.
 2. Asyst. U. J. dr Maciej Starzewski: Prawo konstytucyjne porównawcze.
 3. Prof. W. S. H. dr Zygmunt Sarna: Prawo konsularne.
 4. Dyr. Wacław Konderski: Zagadnienia gospodarcze.
 5. Prof. U. J. dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
 6. Prof. U. J. dr Roman Dyboski: Polityka zagraniczna i wewnętrzna Wielkiej Brytanii.
 7. Doc. U. J. dr Panejko: Samorząd porównawczy.
 8. Prof. U. J. dr Stanisław Gołąb: Kodyfikacja.
 9. Prof. Uniw. w Lublinie dr Górski: Reforma agrarna.
 10. Prof. Uniw. w Nancy dr H. F. Lalouël: Histoire diplomatique de l'Europe.
-

Wykłady w roku 1928/29

1. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Rozwój organizacji międzynarodowej.
 2. Prof. U. J. dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
 3. Prof. U. J. dr Jerzy Smoleński: Geografia ogólna.
 4. Prof. U. J. dr Stanisław Kot: Rozwój nowożytnej ideologii politycznej.
 5. Prof. U. J. dr Adam Heydel: Zagadnienia gospodarcze polskie i światowe.
 6. Prof. W. S. H. dr Zygmunt Sarna: Handel międzynarodowy i handel zagraniczny Polski.
 7. Doc. U. J. dr Maciej Starzewski: Prawo konstytucyjne porównawcze.
 8. Doc. U. J. dr Marian Jedlicki: Współczesna Francja.
 9. Dr Konstanty Grzybowski: Geopolityka — część I.
 10. Prof. Uniw. z Francji Scelle Georges: Histoire diplomatique de l'Europe.
-

Wykłady w roku 1929/30

1. Prof. U. J. dr Rostworowski: Liga Narodów.
2. Prof. U. J. dr Dyboski: Współczesne Stany Zjednoczone.
3. Prof. W. S. H. dr Sarna: Prawo konsularne.
4. Prof. U. J. dr Smoleński: Polityczna geografia Polski.
5. Prof. U. J. dr Heydel: Życie gospodarcze Polski.
6. Doc. U. J. dr Łoziński: Bogactwa kopalniane Polski.
7. Doc. U. J. dr Starzewski: Prawo polityczne porównawcze (Włochy faszystowskie).
8. Doc. U. w Poznaniu dr Jedlicki: Współczesna Holandia.
9. Doc. U. J. dr Feldman: Historia dyplomatyczna 1815—1871.
10. Dr Grzybowski: Geopolityka, część III.
11. Prof. Chevalier: Histoire diplomatique 1830—1914.

Wykłady w roku 1930/31

1. Prof. U. J. dr Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
2. Prof. U. J. dr Rostworowski: Rozwój organizacji międzynarodowej.
3. Prof. U. J. dr Heydel: Rosja pod względem gospodarczym.
4. Prof. U. J. dr Smoleński: Geografia ogólna.
5. Prof. W. S. H. dr Sarna: Handel międzynarodowy i handel zagraniczny Polski.
6. Doc. U. J. dr Feldman: Historia dyplomatyczna 1871—1914.
7. Doc. U. P. dr Jedlicki: Współczesna Francja polityczna i ekonomiczna.
8. Doc. U. J. dr Starzewski: Prawo konstytucyjne porównawcze (Szwajcaria i Niemcy).
9. Dr Grzybowski: Geopolityka, część III.
10. Prof. Troabas: Histoire diplomatique de l'Europe (1815—1871).

Wykłady w roku 1931/32

1. Prof. Rostworowski: Liga Narodów.
 2. Prof. Taylor (z Poznania): Zagadnienia gospodarcze polskie i międzynarodowe.
 3. Prof. Dyboski: Problemy polityki angielskiej ostatnich dziesięcioleci.
 4. Prof. Smoleński: Polityczna geografia Polski.
 5. Prof. Sarna: Prawo konsularne.
 6. Doc. Jedlicki (z Poznania): Współczesna Holandia i Belgia.
 7. Doc. Feldman: Historia dyplomacji (1815—1871).
 8. Doc. Starzewski: Organizacja imperium brytyjskiego i dominiów.
 9. Doc. Vetulani: Kwestia rzymska i jej rozwiązanie.
 10. Dr Grzybowski: Geopolityka.
 11. Prof. Troabas (z Nancy): Histoire diplomatique de l'Europe (1871—1914).
-

Wykłady w roku 1932/33

1. Prof. Rostworowski, sędzia Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze: Prawo dyplomatyczne.
 2. Edw. Taylor, prof. Uniw. w Poznaniu: Zagadnienia gospodarcze polskie i międzynarodowe.
 3. Z. Sarna, prof. W. S. H., docent U. J.: Zasady organizacji handlu międzynarodowego.
 4. M. Jedlicki, prof. Uniw. w Poznaniu: Niemcy współczesne.
 5. J. Feldman, docent Un. Jag.: Historia dyplomacji.
 6. J. Smoleński, prof. Un. Jag.: Geografia ogólna.
 7. M. Starzewski, docent Un. Jag.: Ustrój Związków Socjalistycznych Republik Sowieckich.
 8. Ad. Vetulani, prof. Un. Jag.: Polityka konkordatowa Stolicy Apostolskiej.
 9. Sz. Wachholz, docent Un. Jag.: Zasady administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego i gospodarczego.
 10. Dr Konst. Grzybowski: Geopolityka.
-

Wykłady w roku 1933/34

1. Prof. Rostworowski: Liga Narodów.
 2. Prof. Sarna: Prawo konsularne.
 3. Prof. Heydel: Niektóre problemy gospodarcze Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn.
 4. Doc. Jedlicki: Francja i Belgia.
 5. Doc. Starzewski: Rozwój stosunków ustrojowych Rosji od 1905 aż do dni dzisiejszych.
 6. Doc. Wachholz: Nowy ustrój samorządu terytorialnego w Polsce w porównaniu z zagranicą.
 7. Doc. Feldman: Historia Dyplomacji.
 8. Prof. Vetulani: Powstanie Państwa Watykańskiego.
 9. Dr Grzybowski: Geopolityka: Niemcy współczesne oraz konflikty imperializmu na terenie Morza Śródziemnego.
 10. Ks. Dr Mirek: Analiza socjologiczna grup społecznych.
-

Wykłady w roku 1934/35

1. Prof. Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
2. Ks. doc. Mirek: Czynniki dynamiczne życia społecznego.
3. Prof. Winiarski: Powojenne problemy międzynarodowe.
4. Prof. Gliwic: Położenie gospodarcze Polski na tle ekonomiki światowej.
5. Dr Kostórkiewicz: Funkcje notarialne polskich konsulów.
6. Prof. Jedlicki: Układ sił politycznych współczesnej Anglii i dominiów angielskich.
7. Doc. Feldman: Historia dyplomatyczna 1871—1919.
8. Dr Grzybowski: Geopolityka: zagadnienia ogólne, problem Pacyfiku.

9. Prof. Starzewski: Austria i Szwajcaria.
10. Prof. Vetulani: Problemy polityki kościelnej.

Wykłady w roku 1935/36

1. Prof. M. Rostworowski: Liga Narodów.
2. Prof. Z. Sarna: Prawo konsularne.
3. Prof. J. Feldman: Historia dyplomatyczna 1815—1871.
4. Prof. H. Gliwic: Zagadnienia gospodarcze w stosunkach międzynarodowych. Cz. I.: Sprawa surowców w gospodarce światowej.
5. Prof. A. Heydel: Polityka ekonomiczna w czasie kryzysu.
6. Prof. M. Starzewski: Konstytucja Państwa Austriackiego z dnia 1 maja 1934 oraz ustrój Szwajcarii.
7. Prof. A. Vetulani: Polityka konkordatowa Stolicy Apostolskiej.
8. Ks. prof. Fr. Mirek: Socjologia: Styczność, stosunki i typy społeczne.
9. Prof. K. Grzybowski: Geopolityka: I. Zagadnienia ogólne.
II. Geopolityka imperium francuskiego.

Wykłady w roku 1936/37

1. Prof. h. M. Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
2. Prof. n. Wł. Wolter: Międzynarodowe prawo przeciwwojenne.
3. Doc. J. Feldman: Historia dyplomatyczna 1871—1914.
4. Prof. M. Jedlicki: Włochy faszystowskie.
5. Prof. n. M. Starzewski: Powstanie i ustrój Z. S. R. R.
6. Prof. n. A. Vetulani: Problemy polityki kościelnej.
7. Prof. H. Gliwic: Zagadnienia gospodarcze w stosunkach międzynarodowych. Cz. II. Materiał ludzki w gospodarce światowej.
8. Doc. ks. Fr. Mirek: Z socjologii systematycznej: Masy, grupy i ustroje z uwzględnieniem podstaw społeczności międzynarodowej.
9. Dr K. Grzybowski: Geopolityka: I. Imperium Brytyjskie,
II. Niemcy.

Wykłady w roku 1937/38

1. Prof. J. Feldman: Historia dyplomatyczna 1815—1900.
2. Prof. H. Dembiński: Liga Narodów.
3. Prof. Z. Sarna: Prawo konsularne.
4. Prof. R. Dyboski: Wielcy mężowie stanu nowoczesnej Anglii.
5. Prof. M. Starzewski: Powstanie i ustrój Z. S. S. R. Cz. II.
6. Prof. A. Vetulani: Problemy polityki kościelnej.
7. Prof. H. Gliwic: Kapitał wędrowny w gospodarce światowej.
8. Prof. A. Heydel: Życie gospodarcze Polski w ciągu lat 1918—1936.
9. Dr K. Grzybowski: Geopolityka: I. Założenia geopolityki,
II. Geopolityka imperializmów.

IV

ABSOLWENCI SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH

Absolwenci z roku 1922/23

Dr Alberti Józef
Aunówna Jadwiga
Kpt. Bęben Jan
Benis Anton
Berbeka Jan
Dr Bienkowski Tadeusz
Mjr Szt. Gen. Błazewicz Władysław
Bochnak Leopold
Braun Juliusz
Dr Brodkiewicz Wacław
Dr Bruno Tadeusz
Bystrzonowski Stefan
Chamczyk Ignacy
Cholewa Zygmunt
Chowaniec Czesław
Por. Cichalewski Seweryn
Dr Cichowski Andrzej
Ciołkosz Adam
Czerwiński Wojciech
Dr Czuchajowski Bolesław
Dzięgiel Władysław
Dziwiński Karol
Dzik Tadeusz
Fischlowitz Stanisław
Dr Gawlik Aleksander
Gędek Franciszek
Głowacki Franciszek
Głowiński Tadeusz
Dr Godłowski Tadeusz
Grątkowski Zygmunt
Grzybowski Konstanty
Grzybowski Stefan
Dr Guzy Stanisław
Horowitówna Rachela
Kpt. Janecki Zygmunt
Dr Jedlicki Marian
Kamieniecki Cezary
Kiełkowski Romuald
Dr Kiełpiński Tadeusz
Konopka Edward
Konstanecki Jan
Krzemień Jan

Por. Kubin Adam
Kulikowski Czesław
Kwiatkowski Adam
Inż. Lachowicz Ignacy
Lasek Józef
Kpt. Lipiński Wacław
Łuszczkiewicz Stefan
Mach Józef
Por. dr Madeyski Zbigniew
Mandelbaumówna Bronisława
Marchay Alojzy
Matz Marski Teodor
Mazur Jan
Miszke Władysław
Muczkowski Stefan
Nawratilówna Jadwiga
Orzelski Kazimierz
Dr Paraskovich Jan
Pawłowski Wiesław
Kpt. Pfeifer Ignacy
Pilch Kazimierz
Piwarski Kazimierz
Por. Prącik Henryk
Dr Rapaport Władysław
Reguła Jan
Schönowitz Władysław
Mjr Szt. Gen. Starzyński Mieczysław
Steinberg Zofia
Święcicki Tadeusz
Świerkowski Józef
Dr Szatkowski Henryk
Szumski Józef
Tułeczki Andrzej
Dr Twardowski Adam
Wąsowicz Tadeusz
Wcisło Tadeusz
Więński Zygmunt
Wilczarowski Adam
Woner Tadeusz
Zaleski Franciszek
Dr Zdzitowiecka Halina

Absolwenci z roku 1923/24

Płk. Babrzykowski Stanisław
Dembiński Henryk
Por. pilot Halewski Tadeusz
Dr Hoffmann Maksymilian
Kalinowska Maria
Kapiszewski Henryk
Kołodzyński Michał
Dr Kosiński Stanisław
Krajewski Antoni
Krasicka Jadwiga
Kusiak Adam
Mach Jan

Por. dr Majer Józef
Moroz Stefan
Nowakowska Maria
Dr Piotrowski Władysław
Rapaport Zygmunt
Rudnicka Irena
Skórkowski Juliusz
Skowrońska Janina
Sołtys Stanisław
Szafrńska Helena
Wierzbiański Jan
Dr Zając Albin

Absolwenci z roku 1924/25

Bałowski Piotr
Bielecki Tadeusz
Bodeński Zbigniew
Bujalski Marian
Bukowiński Władysław
Dąbrowski Zygmunt
Dobrowolski Adam
Dziadkowiec Franciszek
Englisch Zygfryd
Górski Karol
Harhat Kazimierz
Huczyński Bolesław
Jaworski Bolesław
Jaworski Wacław
Kaczmarek Stanisław
Dr Kanarek Jakób
Kleczkowski Marian
Inż. Klisiewicz Adolf

Kornreich Marek
Por. Krosnowski Zygmunt
Małachowski Bohdan
Niewiadomski Jan
Ostrowski Marian
Radwański Marian
Por. Rodziejewicz Mikołaj
Różycki Seweryn
Seyrlhuber Artur
Sędzielowski Mieczysław
Siekierzyński Jędrzej
Sienkiewicz Henryk
Speiser Alojzy
Synowiecki Adam
Wandycz Seweryn
Wołkówna Ewelina
Wyrobisz Stanisław
Zaideman Stefan

Absolwenci z roku 1925/26

Dr Bleszyński Jerzy
Bocheński Feliks
Bodeński Lesław
Breuer Stanisław
Broż Stanisław
Brykański Jan
Bukowska Ewa
Dziwiniński Antoni
Epstein Michał

Por. Habura Kazimierz
Kęsek Franciszek
Dr Kowalówka Piotr
Laberschek Stanisław
Landmann Hersz
Laszczkówna Jadwiga
Łobodycz Jan
Mjr Majewski Wiktor
Kpt. Milbrat Alfred

Mirkiewicz Stanisław
Natanson Wojciech
Ostrowska Wiesława
Pilichowska Halina
Płodowski Tadeusz
Pomeranz Herman
Potocki Artur
Pożniak Włodzimierz
Przybyłkiewicz Zygmunt
Dr Radzyński Rudolf
Rozwadowski Mieczysław
Sokołowski Gabriel
Spielvogłówna Maria

Stankiewicz-Stephan Józef
Stein Emil
Szuldrzyński Jan
Szytkołd Michał
Tarnowski Jan
Wierzbicki Kazimierz
Wojtych Eugeniusz
Kpt. dr Wrona Stanisław
Wysocki Tomasz
Załęski Maciej
Zamoyski Andrzej
Dr Zemla Eugeniusz
Kpt. Żukowski Stanisław

Absolwenci z roku 1926/27

Dojlido Maria
Por. Dobrowolski Michał
Dobrzański Lubomir
Kpt. Dygoń Stefan
Frydecki Antoni
Gaweł Jan
Hordziejewski Roman
Hubert Wiesław
Kępcich Klemens
Korta Jerzy
Kowalewski Feliks
Kryłowski Stefan
Kulesza Ludosław
Kwapiński Wacław
Lewkonowicz Włodzimierz
Marin Tadeusz
Masłowski Władysław
Mazanowski Roman
Inż. Molter Stanisław
Mołodecki Władysław

Osiecki Michał
Pańków Adam
Mgr Piątkowski Władysław
Dr Porębski Józef
Potocki Artur
Pufeles Maurycy
Rieger Andrzej
Dr Roman Jakub
Skapski Bolesław
Staniszewski Karol
Stankiewicz Wacław
Strzałko Franciszek
Kpt. Surman Marian
Tobczyk Włodzimierz
Walega Józef
Dr Wcisło Wincenty
Wodzicki Roman
Zaleski Wojciech
Zawadzki Tadeusz

Absolwenci z roku 1927/28

Dr Braudówna Bolesława
Burnatowicz Wiktor
Chwalibiński Mieczysław
Epstein Jerzy
Ehrlich Stanisław
Dr Gręplowski Adam
Isenberg Edward

Mjr Szt. Gen. dr Izdebski Ignacy
Jachymiak Władysław
Kłos Edward
Kondolewicz Stanisław
Kukuczówna Olga
Kulisz Jan
Kpt. Nazarkiewicz Stanisław

Nowicki Romuald
Paleczna Maria
Szarbiński Wacław
Tyszkiewicz Michał

Wiśniewski Józef
Witaliński Witold
Zdankiewicz Jerzy
Zieliński Józef

Absolwenci z roku 1928/29

Bar Ludwik
Baran Mieczysław
Byliński Lech
Dowsilas Józef
Družbacki Józef
Mgr Frisch Alfred
Mgr Frucht Mieczysław
Mgr Gina Robert
Kpt. Grudniewicz Kazimierz
Mgr Grzegorzczak Mieczysław
Mgr Hołejko Longin
Mgr Jung Włodzimierz
Kaczorowski Mieczysław
Kpt. Kaniok Kazimierz
Mgr Karpf Maurycy
Kpt. Konas Henryk
Mjr dypl. Kozłowski Stanisław
Mgr Kunicki Janusz

Mgr Lachs Feliks
Mgr Łeszczyszyn Stefan
Libicki Janusz
Morbitzer Wanda
Nieć Julian
Pałczyński Włodzimierz
Pieńkowska Maria
Por. Polesiński Władysław
Mgr Pufeles Maksymilian
Radwan Józef
Różański Zygmunt
Sapieżanka Matylda
Kpt. Sochański Marian
Mgr Tarnowski Antoni
Walter Henryk
Mjr mgr Wojciechowski Władysław
Wojciechowski Jerzy
Zdzitowiecki Zbigniew

Absolwenci z roku 1929/30

Aleksandrowicz Eugeniusz
Por. Biliński Tadeusz
Bodzioch Franciszek
Por. Czapliński Stanisław
Dobrucki Marian
Dorawski Tadeusz
Gallus Wanda
Hoffman Daniel
Jakubik Antoni
Jaworski Władysław
Kamińska Maria
Kotyrba Henryk
Lieberfreund Marcin
Lorentz Jan
Lustgarten Szymon
Kpt. Machalski René

Martini Roman
Młynek Marian
Nowomiast Jakub
Przetacznik Józef
Rudnik Józef
Soból Teodor
Stark Henryk
Mgr Szumowski Jan
Werber Tadeusz
Wielgus Włodzimierz
Wiślocki Juliusz
Mgr Wolska Zofia
Wydro Jan
Zagórski Feliks
Zamoyska Róża
Por. Zimmerman Franciszek

Absolwenci z roku 1930/31

Dr Białas Stefan
Błazewiczowa Janina
Bogumilski Beniamin
Bogucka Janina
Dyzenhauz Tadeusz
Emilewiczówna Aurelia
Horowitz Samuel
Korowicka Ariadna
Kossak Stefan
Lubowiecki Jerzy
Mituś Jerzy

Noszczyński Eustachy
Pietraszewska Maria
Puszyński Józef
Siwillo Franciszek
Skowroński Kazimierz
Sokołowski Jan
Starzyk Józef
Udziela Seweryn
Waksmundzki Stanisław
Ziemiański Mieczysław

Absolwenci z roku 1931/32

Arletówna Marga
Cekić Dragoliub
Dawidowska Renata
Gertner Eliasz
Gottlieb Władysław
Hubert Adolf
Jurczyński Zbigniew
Kasprzykiewicz Eugeniusz
Kownas Wacław
Lehrfeld Simon
Lipińska Ewa
Nawra Konrad

Niepokoy Roman
Niklas Engelbert
Piller Stefan
Pruszyński Mieczysław
Pustelnik Zbigniew
Siedlecki Władysław
Sławomirski Ziemowit
Służewski Józef
Smoluchowska Franciszka
Stuligłowa Edmund
Por. Szczawiński Mieczysław
Zubrzycki Stanisław

Absolwenci z roku 1932/33

Bannert Antoni
Brożkiewicz Piotr
Czaykowski Mieczysław
Czyżowski Artur
Czyż Paweł
Denko Tomasz
Gelbard Józef
Hanasiewicz Juliusz
Hollaender Adolf
Juszczyk Leon
Kamieniecki Władysław
Karbownik Władysław
Karwański Tadeusz
Klich Karol
Koberówna Władysława
Kowalczyk Adolf

Kutt Józef
Lauer Salomon
Lewicka Zofia
Łubieński Ludwik
Malis Tadeusz
Nęcka Stanisław
Nowak Tadeusz
Olański Tadeusz
Ostermanówna Renata
Pietkiewiczówna Wiesława
Podłodowski Stanisław
Por. Przychodzeń Stanisław
Przyłęcki Lech
Robel Jan
Rojek Stefan
Rosada Zygmunt

Stojczyk Marian
Szalitówna Stanisława
Szczotka Franciszek
Sztorc Karol

Sztykgold Jerzy
Teodorczyk Jerzy
Trześniewski Stefan
Verständig Maks

Absolwenci z roku 1933/34

Anders Hellmut
Bałowski Stanisław
Banasiówna Zofia
Berezowski Stanisław
Buchwajc Menachem
Chęciński Tomasz
Chlebowski Tadeusz
Garbacik Eugeniusz
Germak Irena
Gorczyca Jan
Górnikiewicz Tadeusz
Ihnatowicz Władysław
Kalmus Ryszard
Kleszczyński Ignacy
Kuśniewicz Andrzej
Laskowska Maria
Łysa Maria
Machnik Józef
Naparzewski Mieczysław
Nortowski Ludwik

Osiecki Henryk
Pawłowski Zbigniew
Placówna Stanisława
Pufeles Ignacy
Pulka Juliusz
Pusch Wiktor
Rozenberżanka Paulina
Rulikowski Edward
Rykała Stanisław
Saper Jakub
Schatten Baruch
Studencki Bronisław
Szuldenfrei Józef
Śmiałek Stanisław
Welfeld Zenon
Wesely Franciszek
Wiśniowski Zbigniew
Witek Jan
Woźnowski Stanisław
Zemanek Włodzimierz

Absolwenci z roku 1934/35

Andryiszyn Roman Jerzy
Bania Emil
Bryliński Stefan mgr
Brzeziński Zdzisław
Ciołkosz Józef Franciszek
Gajewski Tadeusz
Gans Fryderyk
Głabianka Jadwiga
Godziński Bronisław
Gojny Franciszek
Grelowski Zdzisław Stanisław
Grygier Tadeusz
Heyda Andrzej Eugeniusz
Jakeschówna Maria Dolores
Jaworski Tadeusz
Karwański Bolesław Józef
Kolegowicz Stefan

Krauzówna Maria mgr
Krawczykówna Janina
Krawczykówna Zofia
Kurtyka Józef
Kwak Stanisław
Langier Mieczysław
Lorenz Jan
Makuszkówna Stefania Irena mgr
Massalski Jerzy mgr
Michałowska Zofia
Mikiewicz Zygmunt
Müller Edward
Nowakówna Krystyna
Ostafin Zdzisław
Paszkiewicz Zygmunt
Polaczek Franciszek
Ratuszny Aleksander por.

Rosenfeld Marceli
Ruscharówna Janina
Sienkówna Maria Antonina
Sikorska Amelia
Skocz Zdzisław
Soroka Tadeusz por.
Sosna Ferdynand
Szczzerbiński Bronisław
Szpaczyński Tadeusz

Sliwiński Adam
Tomski Eugeniusz mgr
Trzeciak Stanisław
Wajnsztok Michał
Wilga Witold Marian
Wojnarski Jan
Zajączkowski Wacław ks.
Zastawniak Franciszek dr
Ziemiański Tadeusz Jerzy

Absolwenci z roku 1935/36

Bielecki Marian por.
Bursztyn Bogusław
Christoff Mieczysław
Czacki Aleksander
Czarnocka Anna
Czech Kazimierz
Ćwiklińska Zuzanna mgr
Dubiel Władysław
Dudek Franciszek por.
Eustachiewicz Kazimierz
Feldbau Hersz
Halaburda Mieczysław
Herbert Tadeusz
Hirsberg Abram
Irwin Leon
Jordan Warzycka Irena
Kowalska Władysława
Kozdoniówna Maria
Kunikowski Zygmunt
Kusek Franciszek por.
Kuzmin Aleksander
Lang Zygmunt
Lętek Stanisław
Lyszcza Marcin por.
Maak Tadeusz

Malcher Jerzy
Matuszewski Henryk
Michalczuk Aleksander por.
Pisowicz Wacław
Płodzień Władysław
Podgórski Tadeusz ppłk.
Porębski Janusz
Rdest Władysław
Reim Gustaw
Rymar Stanisław mgr
Salamon Adam
Santariusówna Wanda
Siwadłowska Aleksandra
Sowa Kazimierz
Stadnicki Jan mgr
Suchocki Zbigniew
Szoja Antoni
Tarnawski Stefan
Trybulski Zbigniew mgr
Wajda Aleksander mgr
Warenhaupt Aleksander
Wiśniowska Halszka
Żak Rudolf
Żychowicz Włodzimierz

Absolwenci z roku 1936/37

Albinowski Jerzy
Biskupski Tadeusz
Boratyński Stefan Walerian mgr
Byrda Władysław
Caban Daniel Stanisław
Cebulska Zofia mgr
Dąbrowski Stanisław Jan kpt.
Dęborski Tadeusz

Drozdowski Jerzy
Fragnerówna Olga
Gondek Adam por.
Grabiński Jerzy
Grodzki Bronisław por.
Jachimczak Józef
Jedliński Stanisław
Jurczakówna Kazimiera

Kasiewicz Adam
Kozik Jan Ferdynand
Krenzel Konrad
Krupa Józef por.
Kulczycki Zbigniew Miecz. Wł.
Kutrzebiana Helena
Link Jerzy
Liszka Jan
Łebid' Jurczyk Dymitr
Marciszewski Władysław por.
Miga Stanisław por.
Ornatowski Jan Wład. Stan.
Parafińska Maria
Pikuła Władysław por.
Piorunkiewicz Edmund S. ppor.
Pióro Stefan
Podwińska Elżbieta

Radwanek Zdzisław
Rokita Tadeusz Wiktor
Rotter Jan
Schreiner Leopold por.
Sokołowska Jadwiga
Strachowski Jan Zbigniew
Sygiericz Witold
Szydłowski Roman
Tokarski Zbigniew
Traczewska Maria mgr
Twardy Marian por.
Wilamowski Jan Zbigniew
Wójcicki Aleksander
Wójtowicz Jan por.
Zasławski Henryk
Zębała Adam

Absolwenci z roku 1937/38

1. Bajtlówna Maria
2. Balala Stanisław mgr
3. Batko Mieczysław
4. Brodowski Stefan mgr
5. Burszka Stanisław
6. Drozdowski Kazimierz
7. Furka Władysław
8. Gumola Albert
9. Hübner Adam
10. Jasieński Józef inż. z odzn.
11. Jasiński Zdzisław por.
12. Jurkiewicz Jerzy
13. Kluza Kazimierz mgr
14. Kłosiński Tadeusz z odzn.
15. Kosch Stanisław
16. Krawczyk Tadeusz
17. Lewicki Stanisław por.
18. Liwo Maria

19. Michalski Stanisław z odzn.
20. Michejdzina Szarlota z odzn.
21. Paszkowski Sergiusz
22. Patorski Wiesław
23. Rennert Adolf inż.
24. Rettinger Stanisław
25. Scholz Fryderyk z odzn.
26. Sikora Jerzy Tomasz
27. Stanek Marian z odzn.
28. Szczepański Władysław
29. Szoblik Józef
30. Szpara Kazimierz mgr z odzn.
31. Tabiński Kazimierz
32. Trojanowski Edward
33. Wachtel Józef Szczęsny
34. Weisło Stanisław z odzn.
35. Zawiślak Władysław mgr

STUDENCI SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH W ROKU AKADEMICKIM 1937/38

1. Bajtlówna Maria	II	7. Bogocz Roman	I
2. Balala Stanisław mgr	II	8. Brodowski Stefan inż.	II
3. Bartnik Mieczysław	I	9. Borelowski Wacław mgr	I
4. Batko Mieczysław	II	10. Budziaszek Bronisław	I
5. Beiersdorf Otton	I	11. Burszka Stanisław	II
6. Bittenek Aleksander	I	12. Charlewski Jerzy	I

13. Ciuśniak Stanisław	I	54. Paszkowski Sergiusz	II
14. Drozdowski Kazimierz	II	55. Patorski Wiesław	II
15. Drozdowski Kazimierz	I	56. Pawlikowski Włodzimierz	II
16. Duma Marian	I	57. Pawlikowski Włodzimierz	I
17. Furka Władysław	II	58. Perliński Leon	I
18. Gajewski Włodzimierz	I	59. Peterek Józef	I
19. Gdowski Zdzisław	I	60. Piussa Łacińska Stefania	II
20. Gumola Albert	II	61. Pośpiech Alojzy	I
21. Günsberg Szymon	I	62. Rennert Adolf inż.	II
22. Habicht Mieczysław	I	63. Rettinger Stanisław	II
23. Hakemer Marian	II	64. Romański Zbigniew Jan	II
24. Hauser Tadeusz	I	65. Ryczkiewicz Józef	I
25. Heybowicz Wacław	I	66. Scholz Fryderyk	II
26. Hoffmann Zdzisław mgr	I	67. Sikora Jerzy Tomasz	II
27. Hrzebiczek Bronisław	I	68. Sokołowski Witold	I
28. Hübner Adam	II	69. Szpara Kazimierz mgr	II
29. Jasiński Józef inż.	II	70. Stanek Marian	II
30. Jasiński Zdzisław por.	II	71. Szancer Artur, Otto	I
31. Jurkiewicz Jerzy	II	72. Szczepański Władysław	II
32. Kamiński Tadeusz	I	73. Szmek Jan	I
33. Kęska Paweł por.	I	74. Szoblik Józef	II
34. Klier Stanisław	I	75. Szolowski Stefan por.	I
35. Kluza Kazimierz mgr	II	76. Śpiewakowski Henryk por.	I
36. Kłosiński Tadeusz	II	77. Tabiński Kazimierz	II
37. Kosch Stanisław	II	78. Tarach Miron	I
38. Kossowski Tadeusz	I	79. Trala Tomasz	I
39. Kozik Leszek	I	80. Trojanowski Edward	II
40. Kożuch Mieczysław	I	81. Urbaniak Józef por.	I
41. Krawczyk Tadeusz	II	82. Uziembło Andrzej por.	I
42. Lam Henryk	I	83. Wachtel Józef Szczęsny	II
43. Lewicki Stanisław por.	II	84. Wandzilak Franciszek	I
44. Liwo Maria	II	85. Weisło Stanisław	II
45. Łysyj Włodzimierz Longin	I	86. Węgiel Stanisław	I
46. Michalski Stanisław	II	87. Wiński Tomasz kap.	I
47. Michejdzina Szarlota	II	88. Wlassak Antoni	I
48. Michniak Czesław	I	89. Włodarczyk Józef mgr	I
49. Molicki Henryk Leon	I	90. Woźniakowski Zbigniew	I
50. Mróz Kazimierz	II	91. Wysocki Jacek	I
51. Niesyt Robert	I	92. Zawisłak Władysław mgr	II
52. Nobisówna Krystyna	I	93. Zięba Alfred	I
53. Orlewicz Tadeusz Adam mgr	I		

DANE STATYSTYCZNE W ROKU 1937/38

Studentów zapisanych	(117)	93	Narodowość:		
z tego studentów I r.	(61)	55	polska	(116)	89
zaś studentów II r.	(56)	38	ukraińska	(—)	1
w tym kobiet	(16)	5	żydowska	(1)	3
„ „ mężczyzn	(101)	88	Ze względu na studia:		
Pod względem wyznaniowym:			prawników (mgrów 9)	(68)	62
religii rzymsko-kat.	(107)	85	filozofów (mgrów 2)	(14)	9
„ greko-kat.	(—)	1	W. S. H. (abs. 3)	(13)	12
ewangelików	(5)	2	Politechnika (inż. 2)	(3)	2
prawosławnych	(2)	1	oficerów	(17)	8
wyzn. mojż.	(3)	4			

PROGRAM WYKŁADÓW NA ROK 1938/39

1. Prof. J. Feldman: Zagadnienia polityki międzynarodowej w XX wieku.
 2. Prof. R. Dyboski: Polityka mocarstw anglosaskich w XX wieku.
 3. Prof. A. Vetulani: Powojenna polityka konkordatowa.
 4. Dr H. Batowski: Zagadnienia bałkańskie: I. Cechy ogólne świata bałkańskiego. II. Charakterystyka współczesnego życia politycznego poszczególnych państw bałkańskich: Bułgaria, Jugosławia.
 5. Prof. Wł. Wolter: Międzynarodowe prawo karne.
 6. Prof. M. Jedlicki: Przeobrażenia ustrojowe i polityczne dzisiejszych Niemiec.
 7. Prof. M. Starzewski: Ustrój dominionów i charakter Brytyjskiej Rzeczypospolitej Narodów.
 8. Dyr. R. Battaglia: Handel zagraniczny polski.
 9. K. Grzybowski: Geopolityka: Część szczegółowa. Zagadnienia niemieckie, sowieckie, japońskie i włoskie.
 10. Doc. J. Chałasiński: Wybrane zagadnienia z porównawczej socjologii wsi i miasta.
- Ponadto prof. J. Feldman prowadzić będzie: Seminarium z historii dyplomatycznej.

ROZKŁAD WYKŁADÓW

NA ROK 1938/39

Rozkład wykładów na rok 1938/39

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
18-19 19-20	31 X	1 XI	2 XI	3 XI	4 XI	5 XI
18-19 19-20	7 XI	8 XI	9 XI	10 XI	11 XI	12 XI
18-19 19-20	Starzewski 3. Batowski 3.	Starzewski 4. Batowski 4.	Feldman, Semin. 1., od g. 17. Batowski 5.	Starzewski 5. Batowski 6.	w o l n e	Starzewski 6. Batowski 7.
18-19 19-20	14 XI	15 XI	16 XI	17 XI	18 XI	19 XI
18-19 19-20	Starzewski 7. Batowski 8.	Starzewski 8. Batowski 9.	Feldman, Semin. 2., od g. 17. Starzewski 9.	Starzewski 10. Batowski 10.	Starzewski 11. Batowski 11.	Starzewski 12. Batowski 12.
18-19 19-20	21 XI	22 XI	23 XI	24 XI	25 XI	26 XI
18-19 19-20	Starzewski 13. Batowski 13.	Starzewski 14. Batowski 14.	Feldman, Semin. 3., od g. 17. Starzewski 15.	Starzewski 16. Batowski 15.	Starzewski 17. Batowski 16.	Starzewski 18. Batowski 17.
18-19 19-20	28 XI	29 XI	30 XI	1 XII	2 XII	3 XII
18-19 19-20	Starzewski 19. Batowski 18.	Starzewski 20. Batowski 19.	Feldman, Semin. 4., od g. 17. Batowski 20.	Chataśiński 1. Chataśiński 2.	Chataśiński 3. Chataśiński 4.	Chataśiński 5. Chataśiński 6.
18-19 19-20	5 XII	6 XII	7 XII	8 XII	9 XII	10 XII
18-19 19-20	Chataśiński 7. Chataśiński 8.	Chataśiński 9. Chataśiński 10.	Chataśiński 11. Chataśiński 12.	w o l n e	Chataśiński 13. Chataśiński 14.	Chataśiński 15. Chataśiński 16.
18-19 19-20	12. XII	13 XII	14 XII	15 XII	16 XII	17 XII
18-19 19-20	Chataśiński 17. Chataśiński 18.	Chataśiński 19. Chataśiński 20.	Feldman Seminarium 5.	Od 15 XII do 8 I ferie z okazji Świąt Bożego Narodzenia		
18-19 19-20	9 I	10 I	11. I	12 I	13 I	14 I
18-19 19-20	Dyboski 1. Feldman 1.	Dyboski 2. Feldman 2.	Dyboski 3. Feldman 3.	Dyboski 4. Feldman 4.	Dyboski 5. Feldman 5.	Dyboski 6. Feldman 6.
18-19 19-20	16 I	17 I	18 I	19 I	20 I	21 I
18-19 19-20	Dyboski 7. Feldman 7.	Dyboski 8. Feldman 8.	Dyboski 9. Feldman 9.	Dyboski 10. Feldman 10.	Dyboski 11. Feldman 11.	Dyboski 12. Feldman 12.
18-19 19-20	23 I	24 I	25 I	26 I	27 I	28 I
18-19 19-20	Battaglia 1. Battaglia 2.	Battaglia 3. Battaglia 4.	Battaglia 5. Battaglia 6.	Battaglia 7. Battaglia 8.	Battaglia 9. Battaglia 10.	Battaglia 11. Battaglia 12.

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
18-19 19-20	30 I	31 I	1 II	2 II	3 II	4 II
18-19 19-20	Battaglia 13. Battaglia 14.	Battaglia 15. Battaglia 16.	w o l n e			Battaglia 17. Battaglia 18.
18-19 19-20	6 II	7 II	8 II	9 II	10 II	11 II
18-19 19-20	Jedlicki 1. Jedlicki 2.	Jedlicki 3. Jedlicki 4.	Jedlicki 5. Jedlicki 6.	Jedlicki 7. Jedlicki 8.	Jedlicki 9. Jedlicki 10.	Jedlicki 11. Jedlicki 12.
18-19 19-20	13 II	14 II	15 II	16 II	17 II	18 II
18-19 19-20	Jedlicki 13. Jedlicki 14.	Jedlicki 15. Jedlicki 16.	Jedlicki 17. Jedlicki 18.	Jedlicki 19. Jedlicki 20.	Feldman 13. Feldman 14.	Wolter 1. Wolter 2.
18-19 19-20	20 II	21 II	22 II	23 II	24 II	25 II
18-19 19-20	w o l n e			Feldman, Semin. 5., od g. 17. Wolter 3.	Grzybowski 1. Feldman 15.	Wolter 4. Wolter 5.
18-19 19-20	27 II	28 II	1 III	2 III	3 III	4 III
18-19 19-20	Wolter 6. Feldman 16.	Wolter 7. Feldman 17.	Feldman, Semin. 7., od g. 17. Grzybowski 2.	Wolter 8. Feldman 18.	Feldman 19. Feldman 20.	Wolter 9. Grzybowski 3.
18-19 19-20	6 III	7 III	8 III	9 III	10 III	11 III
18-19 19-20	Wolter 10. Feldman 21.	Wolter 11. Feldman 22.	Feldman, Semin. 8., od g. 17. Grzybowski 4.	Wolter 12. Feldman 23.	Feldman 24. Feldman 25.	Wolter 13. Wolter 14.
18-19 19-20	13 III	14 III	15 III	16 III	17 III	18 III
18-19 19-20	Wolter 15. Feldman 26.	Wolter 16. Feldman 27.	Feldman, Semin. 9., od g. 17. Wolter 17.	Wolter 18. Feldman 28.	Feldman 29. Feldman 30.	Wolter 19. Wolter 20.
18-19 19-20	20 III	21 III	22 III	20 IV	21 IV	22 IV
18-19 19-20	Od 20 III do 20 IV ferie z okazji świąt Wielkiejnocy			Grzybowski 5. Grzybowski 6.	Grzybowski 7. Vetulani 1.	Grzybowski 8. Vetulani 2.
18-19 19-20	24 IV	25 IV	26 IV	27 IV	28 IV	29 IV
18-19 19-20	Grzybowski 9. Vetulani 3.	Vetulani 4. Vetulani 5.	Feldman, Sm. 10., od g. 17. Vetulani 6.	Grzybowski 10. Grzybowski 11.	Vetulani 7. Grzybowski 12.	Grzybowski 13. Vetulani 8.
18-19 19-20	1 V	2 V	3 V	4 V	5 IV	6 V
18-19 19-20	Grzybowski 14. Vetulani 9.	Grzybowski 15. Vetulani 10.	w o l n e			Grzybowski 19. Vetulani 12.
18-19 19-20	8 V	9 V	w o l n e			Grzybowski 18. Vetulani 11.
18-19 19-20	Vetulani 13. Grzybowski 20.	Vetulani 14. Vetulani 15.	U w a g a ! Tłustym drukiem oznaczono seminaria i ostatnią godzinę każdego wykładu.			

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 320502

000-320502-00-0